

virkelig klart eksempel herpå, så Det Radikale Venstre kan støtte lovforslaget.

Kl. 13:20

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Tak til ordføreren. Hr. Frank Aaen.

Kl. 13:20

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Enhedslisten kan også støtte lovforslaget. Jeg vil sige, at nok er det en god idé at bekæmpe ulykker, men måske var det allerbedste at bekæmpe årsagerne til ulykkerne.

Der er jo to store problemer. Det ene er, at nogle lande synes, at man skal øge indsatsen for atomenergi, og der er oven i købet en meget stærk trend med hensyn til at øge mængden af atomenergi. Det synes vi er direkte forkert, for det vil selvfølgelig kun øge faren for, at der bliver brug for det her beredskab.

Det andet problem er, at atomnedrustningen er gået i stå og tværtimod er blevet forandret til, at USA insisterer på at udvikle nye atomvåben og begynder at udvikle nye atomstrategier. Og hvis der er noget, der virkelig er en atomar/nuklear ulykke, er det jo, hvis man begynder at bruge atomvåben – selv de her nye sofistikerede former, som USA er begyndt at udvikle og måske allerede har parat i deres lagre.

Der vil jeg sige, at jeg synes, at Danmark burde være meget stærkere med hensyn til at sige fra, dels over for det med energien – og altså dermed støtte mere vedvarende energi, end vi gør – dels over for USA, fordi USA er dem, der har hovedskylden for, at den atomare nedrustning inden for ikkespredningsaftalen er gået i stå, fordi der ikke kunne blive nogen aftale om yderligere nedrustning, sidste gang der var møde i regi af ikkespredningsaftalen.

Det synes jeg sådan set var nogle gode bidrag, vi kunne yde, ud over at vi selvfølgelig skal ratificere den her konvention om bistand, hvis der sker en ulykke.

Kl. 13:22

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Jørgen Poulsen.

Kl. 13:22

(Ordfører)

Jørgen Poulsen (NY):

Ny Alliance er også imod atomulykker i al almindelighed. Vi deler forsvarsministerens opfattelse af, at der er behov for en samlet regulering på det her område. Det er vel kun godt, at alle

de her juridiske og andre forhold bliver bragt på plads, så vi kan kun sige, at vi støtter lovforslaget.

Kl. 13:22

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Tak til ordføreren. Forsvarsministeren.

Kl. 13:23

Forsvarsministeren (Søren Gade):

Jeg vil gerne have lov til at takke ordførerne for den velvillige modtagelse af det her lovforslag.

Jeg blev helt nervøs over at høre så meget ros fra forskellige ordførere, og jeg blev beroliget af, at der trods alt var en lille smule kritik fra hr. Frank Aaens side.

Men jeg vil sige, at de spørgsmål og emner, der har været rejst, bliver der mulighed for at tage op i udvalgsarbejdet. Jeg kan i hvert fald sige, at jeg mener, at det er på tide at få det papirmæssige grundlag på plads, ifald, såfremt der skulle ske en ulykke i Danmark, som krævede, at vi skulle tilkalde international bistand. Derfor takker jeg endnu en gang for ordførernes velvilje tilkendegivelser.

Kl. 13:23

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Tak til forsvarsministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen afsluttet.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Forsvarsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

14) 1. behandling af lovforslag nr. L 82: Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Udvidelse af undervisningspligten til 10 år, mål- og indholdsbeskrivelse for skolefritidsordninger m.v.)

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder). (Fremstilling 27.02.2008).

Kl. 13:24

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Forhandlingen er åbnet. Fru Anne-Mette Winther Christiansen.

Kl. 13:24

(Ordfører)

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Først kan jeg selvfølgelig sige, at Venstre støtter og bakker op om det her lovforslag. Dernæst vil jeg godt give et lille rids af, at det jo altså er et lovforslag, som medfører, at undervisningspligten nu kan udvides fra 9 til 10 år, og det betyder, at børnehaveklassen fremefter bliver indregnet i undervisningspligten.

Derudover laver vi også en obligatorisk sprogvurdering i starten af børnehaveklassen, og der bliver fastsat nye beskrivelser af indholdet for undervisningen i børnehaveklassen, som skal tilsvare eller være supplerende til de tilhørende trinmål.

Det er en vej frem. Det faglige niveau skal styrkes gennem hele uddannelsessystemet, og det er jo sådan, at når de unge er godt uddannet og velfunderede, er fundamentet også blevet lagt, så vi kan være sikre på, at de kan komme godt videre, at de kan være med til at bidrage i vores samfund, og at de går ud på arbejdsmarkedet og får et liv med et godt indhold.

Så det får også en betydning længere frem at få lavet en større præcisering af skolestarten ved indgangen til uddannelsessystemet. Og det er helt klart, at det vil blive meget godt, at vi får lavet en obligatorisk sprogvurdering i starten af børnehaveklassen, og at vi får gjort børnehaveklassen obligatorisk. Så det er med Venstres store opbakning, at dette lovforslag er blevet fremsat, og vi glæder os til udvalgsbehandlingen.

Kl. 13:25

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er ikke nogen, der ønsker at stille spørgsmål. Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 13:26

(Ordfører)

Leif Lahn Jensen (S):

En god skolestart, som vil give børn og deres forældre et godt indtryk af skolen, første gang de møder den, er for Socialdemokratiet meget, meget vigtigt. Vi tror på, at hvis kvaliteten, trygheden og det nære miljø er i orden, får børnene også mere lyst til at lære, forældrene mere lyst til at engagere sig, og der er skabt bedre mulighed for en god skolegang.

Det får man ved at lave en fleksibel skolestart, men også et sammenhængende indskolingsforløb, som sikrer, at børnene vænner sig til det nye miljø på den måde, som den enkelte elev nu kan, og at de også får indhold og gode muligheder

for at lære, og at forældrene får lyst til at være en stor del af skolen.

Derfor mener vi, at dette forslag er godt. Det giver skolerne og kommunerne gode og fleksible rammer for at skabe netop en forbedret og sammenhængende skolestart. Et eksempel er trinmålene, hvor man i børnehaveklassen vil kunne bygge videre på de pædagogiske læreplaner, som er i børnehaven, og igen kan de viderebygges på de efterfølgende klassetrin.

Forslaget består af flere ændringer, og jeg vil gerne hermed fremhæve nogle af de ting, som det har været meget vigtigt for Socialdemokratiet at få med. Det har længe været et krav fra Socialdemokratiets side, at der blev indført obligatorisk børnehaveklasse. Vi er også meget tilfredse med, at regeringens ønske om at afskaffe børnehaveklassen og gøre den til en ny 1. klasse, som det netop gælder i regeringsprogrammet, er taget af bordet. Børnehaveklassen er, som vi ser det, et unikt overgangsår mellem daginstitutionen og skolen, som kan få alle med, så de bliver gjort rigtig skoleklar. Derfor er det også godt og vigtigt, at S-kravet – altså et socialdemokratisk krav, som vi har haft længe, om obligatorisk sprogvurdering i børnehaveklassen – nu gennemføres. Det er vigtigt at fastholde den særlige indskolingspædagogik i børnehaveklassen.

Man kan sætte alle de mål, man vil, og man kan stille alle de krav, man vil, men der skal være plads til, at børnene ikke glemmer legen, og at legen også er en af værdierne i indskolingspædagogikken både i fritidsordningen og i børnehaveklassen. Og det synes jeg også at forslaget får med.

Det har også længe været et ønske fra Socialdemokratiets side, at mål om krav og indholdsbeskrivelser er blevet delvist opfyldt, så SFO ikke bare bliver en pasningsordning, men også et pædagogisk tilbud. Vi havde dog selvfølgelig gerne set, at man virkelig havde prioriteret SFO'en f.eks. med ret til at kunne få lektiehjælp, og at SFO'en også kunne indgå i en samlet helhedsskolepolitik.

Vi skal huske på, at det udvalg, som undervisningsministeren nedsatte, det såkaldte skolestartsudvalg, netop peger på lektiehjælp og netop peger på helhedsskoler som deres anbefalinger til en forbedret skole. Det er noget, som regeringen ikke er enige med deres forskere og eksperter i, og som derfor ikke engang er beskrevet i forslaget under det punkt, der hedder andre anbefalinger fra skolestartudvalget. Det synes jeg er lidt underligt.

Samtidig giver forslaget kommunerne og forældrene mere frihed til i fællesskab at lave nogle fleksible og lokalt forankrede overgangsordninger. Vi hører tit her fra salen, at skolen er kommunernes ansvar, så skal de selvfølgelig også have nogle handlingsmuligheder – meget i tråd med det udspil, som Socialdemokratiet er kommet med om frihedsrettigheder til kommunerne.

Med det vil jeg så sige, at det samtidig er vigtigt for os, at eleverne tilbringer de fleste timer med deres klassekammerater, altså at de dermed også har en base. Vi synes også, det er meget vigtigt med samarbejde mellem lærere og pædagoger i indskolingen, herunder øget brug af samundervisningen. Desværre ville regeringen ikke være med til at finansiere muligheden for lærer-pædagog-samarbejdet i undervisningen, men i stedet for skulle pædagoger varetage undervisningslignende forløb fra 1. til 3. klasse alene for at finansiere flere lærertimer i børnehaveklassen.

Vi støtter derfor, at forsøget med samordnet indskoling fortsætter; herunder med særlig henblik på at evaluere forsøget med helhedsskole, som netop forudsætter et tæt samarbejde mellem lærere og pædagoger.

Bortset fra de par bemærkninger her støtter vi selvfølgelig forslaget og mener, at det vil løfte børnenes skolestart, som er så vigtig for Socialdemokratiet, forældrene og ikke mindst for børnene.

Kl. 13:30

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Martin Henriksen.

Kl. 13:30

(Ordfører)

Martin Henriksen (DF):

Med forslaget tages de spæde skridt til en mere faglig børnehaveklasse. Vi havde dog gerne set, at der også kom egentlige timer i børnehaveklassen, men desværre var der i forligskredsen ikke enighed om at indføre dansktimer i børnenes første skoleår. Flere steder har man allerede ad frivillighedens vej indført dansktimer og andet, og jeg håber, at denne udvikling vil fortsætte i de kommende år.

Til sidst bliver der krav om at fastsætte en mål- og indholdsbeskrivelse for skolefritidsordninger – SFO – og der gives kommunalbestyrelserne mulighed for at træffe beslutning om at etablere ordninger med samordning af undervisning i klasser, der omfatter elever med forskellig skolealder og rullende skolestart. Også

det hilser Dansk Folkeparti velkommen, da muligheden for øget holddannelse forhåbentlig kan medvirke til at øge fokus på den enkelte elev.

Flere af forligspartierne har ytrret ønske om at give kommunerne en udvidet og generel adgang til at oprette heldagsskoler uden tilladelse fra ministeriet. I Dansk Folkeparti er vi tilfredse med, at denne mulighed ikke indføres; til gengæld kan den enkelte kommune fortsat indhente en tilladelse fra ministeriet, hvis en heldagsskole ønskes.

I Dansk Folkeparti er vi ikke totalt afvisende over for heldagsskoler, hvor børnene tilbringer flere timer end ved normal skolegang, for der er helt klart befolkningsgrupper, der har behov for særlige tilbud. Det er klart, at indvandrerbørn har godt af at være så lang tid som muligt i et miljø, hvor der tales dansk, frem for derhjemme, hvor der ikke tales dansk. Heldagsskoler kan dermed forhåbentlig være med til at forebygge visse u hensigtsmæssigheder, som vi typisk ser i indvandrer miljøer. Bl.a. derfor er vi ikke totalt afvisende.

Men vi vil dog ikke give mulighed for en generel åbning over for heldagsskoler, da det er vores grundholdning, at børnenes opdragelse og fritid varetages bedst af forældrene. Og derfor kan Folketinget efter vores opfattelse ikke tillade, at f.eks. samtlige skoler i en kommune omdannes til heldagsskoler, da vi så ville gå ud over, hvad en normal skolegang typisk indeholder. Tilbuddet skal målrettes mod dem, der har behov, og altså ikke alle og samtlige elever i den danske folkeskole.

Vi er også kritiske over for et udvidet samarbejde mellem pædagoger og lærere, da vi ønsker at fastholde læreren som den centrale aktør i folkeskolens undervisning. Også her er der efter Dansk Folkepartis opfattelse fundet en fornuftig løsning, der giver mulighed for, at de nuværende forsøg kan køre videre, og for, at nye forsøg kan iværksættes. Så må vi om nogle år se på det igen med friske øjne i forligskredsen. Vi afviser bestemt ikke et udvidet lærer-pædagog-samarbejde, men det er afgørende, at det er læreren, der skal stå med ansvaret og være i centrum for undervisningen. Indtil videre fastholder vi vores synspunkt og afventer de kommende evalueringer af forsøgsordningerne.

Så Dansk Folkeparti kan efter års forhandlinger – må det snart være – med tilfredshed tilslutte sig lovforslaget. Vi støtter det med disse bemærkninger og ser frem til at stemme for det.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Hanne Agersnap.

Kl. 13:33

(Ordfører)

Hanne Agersnap (SF):

SF's ordfører på folkeskoleområdet kunne desværre ikke være til stede, så jeg skal prøve at gøre rede for SF's holdninger til det her forslag.

SF ser på nuværende tidspunkt ingen grund til at udvide undervisningspligten og slet ikke på det foreliggende grundlag, fordi der ligger ting i forslaget, vi er stærkt imod.

Vi ønsker ikke, at der bliver indført trinmål i børnehaveklassen, for det er ikke i overensstemmelse med det børnesyn, som først og fremmest ønsker barnets udvikling styrket gennem leg, og vi synes, det kan medvirke til, at børn hurtigere skilles ud som unormale eller som nogle, der ikke kan følge med.

Vi er faktisk glade for børnehaveklassen, som den fungerer i den nuværende lovgivning, og det er vigtigt at holde sig for øje, at børn skal bevare lysten til at lære, så vi skal undgå »skolificering« af børnehaveklassen, i hvert fald ikke overdrive den – hvis der er noget, der hedder »skolificering«.

Der ligger også i forslaget en mulighed for afvigelse fra princippet om klassedannelse, som vi heller ikke bryder os om. Det er vigtigt at huske, at de fleste børn og særligt små børn føler sig meget trygge ved fællesskabet i stamklassen, og det gælder allerede fra skolestart eller måske især fra skolestart i børnehaveklassen.

Der er så i lovforslaget også mulighed for holddannelse allerede i børnehaveklassen, altså for at dele børnene op. Jeg ved ikke, om man kan kalde det A- og B-hold, men vi synes i hvert fald, det er et skråplan at dele børnene op på så tidligt et tidspunkt, og det kan skade selvværdet, og det kan skade lysten til at lære.

I forslaget ligger der også noget om indholdsbeskrivelse for skolefritidsordninger, og i SF synes vi, det er fint, at den enkelte SFO i samarbejde med forældrene og måske under vejledning fra kommunalbestyrelsen bestemmer, hvad der skal foregå i skolefritidsordningen. Men at det skal være kommunalbestyrelserne, der på baggrund af ministerens fastsatte krav til indholdet af en mål- og indholdsbeskrivelse, beskriver, hvad der skal ske i SFO'en, bryder vi os ikke om.

Vi mener, at de voksne hellere skal bruge mindre tid på bureaukrati og i stedet bruge tid

på at gøre nogle pædagogiske tiltag for og med børnene.

Så samlet set kan vi altså ikke støtte det her forslag.

Kl. 13:33

Kl. 13:36

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Henrik Rasmussen.

Kl. 13:36

(Ordfører)

Henrik Rasmussen (KF):

Dette lovforslag er blevet til for at sikre børn så god en skolestart som overhovedet muligt, og det er vigtigt. Vi ved, at når børn er klar til at komme i skole, er de også supermotiverede for at komme til at lære noget. Derfor er det også et rigtig godt lovforslag, der er her, fyldt med dejlig mange gode konservative mærkesager.

Nogle af de mærkesager og rigtig gode tiltag, der er i denne lov, er bl.a. udvidelsen af undervisningspligten fra 9 til 10 skoleår, således at børnehaveklassen fremover medregnes i undervisningspligten. For os Konservative er det vigtigt, at børn via indskoling får den fornødne gejst, motivation og vilje til at lære. Derfor skal børnehaveklassen også være obligatorisk, så læreren får bedre mulighed for at planlægge en individuel undervisning for den enkelte elev, hvilket skal bestå af leg og læring. Der er også lagt en obligatorisk sprogvurdering ind i starten af børnehaveklassen, så undervisningen allerede fra begyndelsen kan tage udgangspunkt i det enkelte barns sproglige forudsætninger og princippet om undervisningsdifferentiering.

Derudover forpligter kommunalbestyrelserne sig nu til at fastsætte mål og indholdsbeskrivelser i skolefritidsordningen. Dette giver også mulighed for et styrket samspil mellem skoler og SFO, som faktisk allerede i dag gør et rigtig godt stykke arbejde for mange af de små poder derude. Men ved at udarbejde og følge en mål- og indholdsbeskrivelse med tilhørende trinmål og ved at give en undervisning i børnehaveklassen, der vægter styrket faglighed og legende tilgang til undervisningen som integrerede værdier i indskolingspædagogikken, bliver arbejdet gjort meget mere synligt, ikke mindst for forældrene, så der ikke er nogen tvivl om, hvad det egentlig er, man laver i SFO'en og i skolesystemet. Der er ingen tvivl om, at det også vil komme til at styrke samspillet mellem skolerne og SFO'en.

Ligeledes giver dette lovforslag mulighed for at etablere en ordning med aldersintegrerede

klasser og rullende skolestart op til 2. klasse inden for rammerne af de gældende bestemmelser om samordnet indskoling. Vi Konservative havde ønsket at få også 3. klasse inddraget i den ordning, eftersom det så ville følge hele indskolingsforløbet. Det havde jo i virkeligheden været meget naturligt. Men heldigvis er det sådan, at man nu via dispensation også kan få det 3. skoleår med, og det er vi faktisk godt tilfredse med, for vi ved jo, at den rullende skolestart fungerer derude og har stor succes rundt omkring.

Samlet mener vi Konservative, at det er en rigtig god ændring af den eksisterende lov, som giver meget mere synlighed i indskolingen for forældre, og som ikke mindst vægter styrket faglighed og legende tilgang til undervisningen, hvilket vi bestemt mener må være at give en rigtig god værktøjskasse til børnene, lærerne og pædagogerne. Vi støtter forslaget.

Kl. 13:39

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er fru Marianne Jelved.

Kl. 13:39

(Ordfører)

Marianne Jelved (RV):

Vi er i Det Radikale Venstre sådan set enige i, at man godt kan udvide undervisningspligten i Danmark fra 9 til 10 år, og vi har heller ikke noget imod, at det bliver det første skoleår, der flyttes en tak ned – om man så må sige – fordi børnehaveklassen nu bliver et led i de 10 års undervisningspligt. Det er jo relativt få børn, der ikke i dag går i børnehaveklasse i skolerne, og derfor er det jo meget stor ståhøj at lave for at få de sidste par hundrede børn med. Derfor ligger der selvfølgelig også noget andet bag ved ønsket om at gøre børnehaveklassen til en del af undervisningspligten, nemlig at man kan gennemføre det samme, som der er på de øvrige klassetrin, nemlig bindende trinmål og indholdsbeskrivelse at det, der foregår i børnehaveklassen. Det er klart, at det får et undervisningsmæssigt sigte; det er i hvert fald en vanskelig balancegang at fastholde det, som står i intentionerne i lovforslaget, nemlig at det stadig væk skal have udgangspunkt i faglighed i og legende tilgang til undervisningen. Men vi får se, og vi vil følge det med interesse.

Det er også fint at kigge på børnenes sproglige udvikling, og det er sådan set også udmærket at starte skolegangen med en sprogvurdering af eleverne, men jeg kan ikke lade være med at spørge, om det er koordineret godt nok med vel-

færdsministeren, fordi man jo også laver sprogvurderinger i børnerégi på forskellig vis. Men det kan vi stille spørgsmål om undervejs i udvalgsbehandlingen.

Så vil jeg vedrørende samordnet skolestart, som nu kan etableres via aldersintegrerede klasser, sige, at det, der undrer mig, er, at man kan lave et spor med aldersintegreret undervisning og ved siden af det på den samme skole have almindelige spor – om jeg så må sige. Sådan læser jeg i hvert fald lovforslaget. Derfor vil jeg gerne spørge ministeren om, hvad tanken er i det, hvad der egentlig ligger i at oversætte samordnet indskoling til aldersintegrerede klasser, og hvordan man forestiller sig det skal gøres.

Til allersidst vil jeg vedrørende skolefritidsordningerne sige, at vi er meget kritiske over for, at der nu skal fastsættes mål- og indholdsbeskrivelser for skolefritidsordninger. Det er vi ud fra den principielle tilgang, at det betyder, at man vil noget pædagogisk. Jeg tror, det var hr. Martin Henriksen, der som ordfører brugte formuleringen, at SFO'en er et pædagogisk tilbud.

I det øjeblik det er et pædagogisk tilbud, er der også en organiseret pædagogisk opdragelse forbundet med det. Man kan ikke være pædagogisk uden også at opdrage. Det ligger i ordene pædagogik og opdragelse, at det er en del af et undervisningssetup. Jeg spørger bare: Hvornår skal vores børn i Danmark have lov til at være børn sammen med andre børn, uden at der hele tiden er professionelt uddannede voksne, der strukturerer og organiserer deres tid? Vi kommer til at miste et element, nemlig børns frie leg med hinanden, selvfølgelig under opsyn og ordnede forhold, og deres måde at udvikle deres egne regelsæt og drage deres egne erfaringer med at socialisere sig sammen med andre børn, gerne i forskellige aldre – det er slet ikke det, der er problemet. Så jeg synes, det er meget, meget betænkeligt, hvis vi kategoriserer og strukturerer, organiserer og strukturerer fra vuggestuen og til konfirmationsalderen. Det bliver et mærkeligt folk, og dette er i Grundtvigs fædreland. Jeg synes, vi skal besinde os lidt.

Kl. 13:43

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er fru Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 13:43

(Ordfører)

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Enhedslisten kan ikke støtte L 82, selv om vi mener, at det indeholder nogle gode elementer.

Umiddelbart bakker vi op om en udvidelse af undervisningspligten. Vi støtter ønsket om at gøre børnehaveklassen obligatorisk, fordi børnehaveklassen er en rigtig, rigtig vigtig introduktion til skolen, og det store flertal af forældre vælger heldigvis allerede i dag at lade deres børn starte i børnehaveklassen. Det er positivt, fordi det giver børnene muligheden for at få en legende introduktion til skolen. Netop fordi det store flertal af forældrene allerede positivt tilvælger børnehaveklassen, kan man da også synes, at det er forholdsvis overflødigt at gøre børnehaveklassen obligatorisk, medmindre ønsket er at få mulighed for at indføre et pensum i børnehaveklassen.

Vi vælger at stemme nej til forslaget, fordi man med forslaget rykker for meget skole ned i børnehaveklassen. Lovforslaget indebærer, at der skal fastsættes en ny indholdsbeskrivelse med tilhørende trinmål for undervisning i børnehaveklassen. Trinmålene er endnu et angreb på lærernes professionelle autonomi og pædagogiske råderum. I praksis betyder indførelsen af trinmål, at lærerne får ringere muligheder for at tage højde for de konkrete elever på en bestemt skole og tilrettelægge undervisningen efter de pågældende elever. Elever bør mødes på deres egne præmisser, de skal ikke alle lige fra børnehaveklassen rettes ind efter nogle statsligt fastsatte trinmål, ganske simpelt fordi man vil fratage lærerne muligheden for at lave den bedst mulige undervisning for de forskellige elever, der er i folkeskolen. Hvis trinmål bliver solgt som et pædagogisk redskab af regeringen, vil jeg meget gerne se den lærer, der efter 1 års samvær med en børnehaveklasse ikke har en udpræget fornemmelse for, hvor eleverne har deres styrker og svagheder fagligt såvel som socialt. Enhedslisten mener, at lærerne skal slippes fri fra unødige administration og bureaukrati, så de kan bruge tiden på eleverne i stedet.

Regeringen foreslår også, at der kommer krav om obligatorisk sprogvurdering af eleverne i starten af børnehaveklassen. I forhold til de obligatoriske sprogvurderinger er vi på linje med BUPL, pædagogerne, der frygter, at ændringen vil betyde en mere snæver indlæringsfilosofi med fokus på målinger og test, og at det fokus vil gå ud over den børnehavepædagogiske tradition, som jeg sådan set mener er noget af det, vi kan være vældig stolte af i det danske uddannelsessystem.

FOA har bemærket, at man risikerer, at det brede perspektiv på barnets udvikling og læring

bliver nedtonet. Den bekymring deler vi i Enhedslisten. For os ligger de obligatoriske sprogvurderinger i klar forlængelse af regeringens øvrige politik om flere test, mere kontrol og mere bureaukrati. Den udvikling ønsker vi ikke at støtte i Enhedslisten.

I forhold til SFO'erne er vi på linje med den øvrige kritik, der er kommet.

Så konklusionen er altså, at vi mener, at forslaget lægger op til en skolegørelse og en fastlåsning af indholdet af børnehaveklassen, og derfor kan vi ikke støtte det samlet set.

Kl. 13:47

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Jørgen Poulsen.

Kl. 13:47

(Ordfører)

Jørgen Poulsen (NY):

Børn skal have lov til at være børn, tror jeg fru Marianne Jelved sagde, og børn er jo ikke ens. Derfor må formålet med grundskolen ikke være at udvikle det sådan, at alle børn skal tillægges de samme standardkundskaber. Børn skal ikke kunne det samme på det samme høje niveau, for i et videnssamfund er der jo brug for mennesker, der kan vidt forskellige ting.

Børn skal naturligvis kunne læse, regne og skrive, og de skal lære det på så højt et niveau, som det er muligt, men det er mindst lige så vigtigt, at de lærer at forstå deres rødder og det samfund, de lever i.

Vi ser skolens opgave som værende at hjælpe det enkelte barn til at erkende, hvad hans eller hendes særlige interesser og evner er, og hvordan netop disse ting kan bruges, hvordan disse talenter kan udvikles. Derfor er det vigtigt at beholde princippet om undervisningsdifferentiering og tage udgangspunkt i det enkelte barns faglige forudsætninger.

I Ny Alliance ser vi en udvidelse af undervisningspligten og et forbedret og mere fremadrettet indskolingsforløb som meget nyttige værktøjer, der kan være med til at øge kvaliteten i undervisningen og fremme mulighederne for det enkelte barns udvikling. Vi så i virkeligheden gerne, at man udvidede undervisningspligten til 12 år, men lovforslaget her er i hvert fald et skridt i den rigtige retning, og på den baggrund kan vi støtte forslaget.

Kl. 13:49

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det undervisningsministeren.

Kl. 13:49

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg vil gerne takke ordførerne for den meget brede tilslutning til, at børnehaveklassen nu gøres obligatorisk, dvs. at vi udvider undervisningspligten nedad, og ligeledes til, at børnehaveklassen derefter skal have præciseret og tydeliggjort indholdet, herunder arbejdet med børnenes sproglige udvikling.

Der var lidt mindre tilslutning til forslaget om en mål- og indholdsbeskrivelse for skolefritidsordninger. Det er blevet fremhævet af bl.a. fru Marianne Jelved, at børn skal have lov at være børn, og det er vi i regeringen og forligspartierne fuldstændig enige i. Vi mener ikke, at det at få lov at være barn behøver at indebære, at alting skal være tilfældigt. Hvad nu, hvis man i en kommune – f.eks. i samarbejde med det lokale foreningsliv, de lokale idrætsorganisationer – etablerer et særligt idrætsindhold i en skolefritidsordning? Det er da fremragende. Jo mere man vil noget med den tid, som børnene kan have glæde af, jo bedre. Men jeg er da fuldstændig enig i, at man ikke skal gøre skolefritidsordningen skoleagtig. Den skal være kreativ, måske musisk. Måske kan man sikre, at eleverne rører sig noget mere: løber ude i det fri osv.

Der kan være mange gode grunde til at se på indholdet af skolefritidsordningen, og forslaget går alene ud på, at kommunalbestyrelserne forpligtes til at fastsætte mål- og indholdsbeskrivelser. Det er jo ikke sådan, at vi skriver, hvad målet og indholdet skal være.

Så er der spørgsmålet om rullende skolestart. Det kan måske lyde mærkeligt, at vi, samtidig med at vi åbner for rullende skolestart, i den forbindelse bevarer forældrenes ret til at kræve, at barnet er optaget pr. 1. august. Det skyldes hensynet til forældre, som gerne vil have, at deres børn får et helt år i børnehaveklassen. De skal så at sige også kunne være der.

Formålet med rullende skolestart kan jo være at opbygge en pædagogik, hvor de nye elever så at sige lærer af dem, som allerede startede for 3 eller 6 måneder siden. Det er ikke noget, man bare skal kaste sig ud i, hvis ikke man er helt sikker på, at man kan gøre det til en succes. Og det er ikke noget, som forligspartierne råder til i alle tilfælde – jeg gør i hvert fald ikke – men det er noget, der skal være tilladt for dem, som har idé og kraft til at få noget ud af det.

Det var ærgerligt, at der ikke blev tale om en regulær dansktime om dagen i børnehaveklassen. Det var det, regeringen havde spillet ud

med, og det var det, der også var flertal for i Folketinget. Hvorfor er det så ikke indeholdt i forslaget? Det skyldes, bliver jeg nødt til at sige, Kommunernes Landsforenings fuldstændig ubegrundede og ublu krav. Hvis folkeskolen havde været statslig, havde man kunnet gennemføre det for en brøkdel af det beløb eller måske uden udgift overhovedet – det kan man jo se på skoler, der har gennemført det – men Kommunernes Landsforening syntes altså, at den nu skulle bruge lejligheden til at stille nogle ublu krav, og så blev det ikke til noget.

Men heldigvis er det jo sådan, at den udvikling i retning af, at børnene bliver sprogligt udviklet i børnehaveklassen, heldigvis slet ikke lader sig standse. Der er allerede masser af skoler og masser af fremragende børnehaveklasseledere, som er nået langt, langt i den retning, vi her ønsker. Og vi har jo sprogvurderingerne af både de 3-årige og de 6-årige, som også lægger op til, at man skal være opmærksom på børnenes sproglige udvikling i børnehaveklassen.

Så jeg er ikke et øjeblik i tvivl om, at børnehaveklassen nu er blevet den årgang, hvor man starter den sproglige udvikling af eleverne – ikke på skolemæssig facon og ikke ligesom i 1., 2. og 3. klasse, men på en måde, som passer til den aldersgruppe. Det skal ganske enkelt være et mål, at børnene lærer bogstaver og lyde, lærer vokaler osv., og det kan man lege og synge sig til. Det er en form for danskundervisning, som kan være utrolig vigtig og gavnlige, men som er anderledes end undervisningen på de ældre klassetrin.

Jeg er sikker på, at det vil udvikle sig, og at børnene i fremtiden, når de starter i 1. klasse, vil være langt bedre udviklet sprogligt, end de har været hidtil. Det er det, der er formålet med forslaget, og det vil vi nå, uanset at kommunerne desværre benyttede lejligheden til at stille ublu krav.

Kl. 13:55

Den fg. formand (Bent Bøgstød):

Ja tak, og ministeren bedes stående. Der er et par spørgsmål, og det første er fra hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 13:55

Leif Lahn Jensen (S):

Jeg vil egentlig godt stille et spørgsmål til det, at ministeren nedsatte det, der hedder Skolestartsudvalget, som peger på nogle gode løsninger, med hensyn til at helhedsskole og lektiehjælp ville være det rigtige for at sikre en god skolestart – noget, som Socialdemokratiet jo er meget

enig med det ekspertudvalg i, som ministeren nedsatte. Regeringen har jo efterhånden brugt mange ekspertudvalg og igennem tiden også pralet lidt med, at den også er god til at følge de her eksperter. Det gør man så bare ikke her, og derfor kunne jeg godt tænke mig at spørge ministeren, hvad begrundelsen egentlig er for det.

Kl. 13:56

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 13:56

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):
Nu er der jo masser af gode forslag, som ikke behøver at blive omsat i et lovkrav. De forslag kan også opfattes som forslag, der rettes til kommunerne, til skolerne, og jeg vil da gerne ledsage forslagene med min anbefaling. Der er jo mange steder, man allerede bruger dem. Det synes jeg er en god idé – lad det vokse frem. Det er det, der er regeringens holdning.

Kl. 13:56

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 13:56

Leif Lahn Jensen (S):

Så vil jeg godt måske som noget nyt benytte lejligheden til at rose ministeren for det her udmærkede forslag, for det, jeg synes er rigtig godt i det, er, at der står: andre anbefalinger fra Skolestartsudvalget. For det var lige netop det, ministeren sagde, nemlig at her har kommunerne og alle vi andre mulighed for at se, hvilke anbefalinger de kommer med. Men så er det, jeg bare lige spørger: Hvorfor er lektiehjælp og helhedsskoler så ikke med i det her? Det undrer jeg mig meget over. Det burde da også være fremme, for det er da to rigtig gode anbefalinger og noget, de skrev meget om. Hvorfor er det ikke med i det afsnit?

Kl. 13:57

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 13:57

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):
Der er masser af lektiehjælp rundtomkring på skolerne. Det er ikke et lovkrav, men det er noget, som i allerhøjeste grad bruges som et pædagogisk redskab, ikke mindst på skoler, hvor der er mange tosprogede elever. Igen må jeg sige til hr. Leif Lahn Jensen, at man jo godt kan anbefale noget uden at gøre det til et centralistisk lovkrav.

Kl. 13:57

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Den næste for en kort bemærkning er fru Christine Antorini.

Kl. 13:58

Christine Antorini (S):

Så giver det jo ingen mening, at vi laver såkaldte centralistiske krav. Altså hele udgangspunktet for, at vi har et folkeskoleforlig og vi diskuterer det her lovforslag, er jo, at vi faktisk i folkeskoleforligskredsen synes, at der er nogle ting, det er rigtig vigtigt, at alle skoler gør. Ellers kunne vi jo komme med den ene hensigtserklæring efter den anden og sige, at så kan man bruge det som et tagselvbord ude i kommunerne. Og det er jo en af de ting, der er problemet med det her lovforslag, nemlig at ministeren står deroppe lige så frejdigt og siger, at jamen KL, Kommunernes Landsforening, stillede jo ublu krav, i forbindelse med at der skulle være en lærer, der kunne undervise i børnehaveklassen i dansk, når det var noget, vi var enige om i forligskredsen var en rigtig god idé. Så handler det kun om en ting. Det handler da om, at undervisningsministeren ikke har fundet en eneste krone til at realisere nogle af de ting, som koster penge. Hvis der skal være en lærer, der underviser i børnehaveklassen, koster det penge, medmindre undervisningsministeren vil gøre noget andet og sige, at jamen så kan pædagogen gå op og undervise i 1., 2. og 3. klasse i stedet for læreren.

Det er der, hvor vi har vores bekymringer, nemlig at det får vi ikke mere faglighed af. Vi ser meget gerne, at lærere og pædagoger samarbejder. Ministerens eget udvalg anbefalede netop også, at det var samundervisning imellem lærer og pædagog; men til det der med at sige, det er centralistisk, når det lige præcis passer ministeren eller ministeren ikke kan finde penge, må jeg sige, at det overhovedet ikke er Socialdemokratiets udgangspunkt i forhold til det her lovforslag.

Kl. 13:59

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 13:59

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg blev så glad, da fru Antorini blev skoleordfører for Socialdemokraterne, og jeg blev særlig glad, da jeg læste tiltrædelsesinterviewet, som bar overskriften: Send ikke flere penge. Fru Antorini havde nemlig ligesom sin partiformand oprindeligt den friske holdning til tingene, at nu skal vi altså lade være med at gøre alle frem-

skridt betinget af, at der sendes en check fra staten. Nå, det var bare noget, jeg kom til at tænke på.

Vi har sendt masser af penge ud til skolerne. Jeg tror, at vi er oppe på at have øget bevillingerne med 680 mio. kr. fordelt over 4 år, men det er gået til ekstra dansktimer, til ekstra historietimer, til fysiktimer, til bedre udstyr, til computere, fysiklokaler osv. Det er det, vi har prioriteret, som har en konkret faglig begrundelse. Spørgsmålet om lektiehjælp er vanskelig at lægge i lovrammer og finanslovrammer. Nogle har brug for det, nogle har ikke brug for det. Hjælpen skal jo koncentreret om dem, der har særligt behov, og vi har altså tiltro til, at det kan kommunerne selv finde ud af. Vi ser jo, hvordan de faktisk gør det rundt omkring.

Kl. 14:00

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Fru Christine Antorini.

Kl. 14:00

Christine Antorini (S):

Nu er det jo sådan, som ministerens eget skolestartsudvalg også påpegede, at det faktisk ikke er særlig mange kommuner, som tilbyder det. Det er sådan, at det er en fjerdedel af stederne, hvor man kan få lektiehjælp. Vi er helt enige i i Socialdemokratiet, at det ikke skal være sådan en tvangslektiehjælp, som alle skal have. Det, vi siger, er, at der til gengæld skal være et tilbud; der skal være en ret til, at børn, der har behov for lektiehjælp, kan få den enten på skolen eller i skolefritidsordningen.

Derfor er jeg nødt til at spørge ministeren: Mener ministeren virkelig, at det er et centralistisk krav at give retten til, at der er adgang til et sted, hvor der er en lærer og også gerne en pædagog til stede, der kan hjælpe med den daglige lektielæsning? Det er det ene spørgsmål. Det andet er: Skal vi ikke bare være helt ærlige og sige, at det er, fordi det handler om penge? I det øjeblik, vi beslutter, at det er en lov, kommer der en compensation til kommunerne, men ministeren fik ikke penge til den del af det.

Kl. 14:01

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 14:01

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg ville ikke have penge til den del af det, fordi jeg ganske enkelt syntes, at kravet var så fuldstændig urimeligt, at det ikke skulle belønnes. Så jeg kan forsikre fru Antorini om, at jeg ikke ville have penge til det formål. Hvis jeg havde

fået 200-300 mio. kr., var der da andre ting, jeg meget hellere ville have brugt dem til, og da for øvrigt også meget hellere til lektiehjælp. Så det er skam ikke kun, fordi vi ikke kunne få penge, for vi har jo fået penge til masser af ting, når det gælder folkeskolen, sådan som jeg nævnte før.

Kl. 14:02

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Så er det fru Marianne Jelved.

Kl. 14:02

Marianne Jelved (RV):

Det kan godt være, at det var lidt kluntet sagt, men i mit indlæg bad jeg faktisk ministeren om at prøve at begrunde, hvorfor man nu taler om aldersintegrerede klasser i forbindelse med samordnet indskoling. Jeg går ud fra, at det er to forskellige betegnelser for den samme begivenhed, eller ligger der noget andet bag ved at kalde det det? Det var det ene.

Det andet er: Kan man se for sig, at man har en skole med tre spor, hvor det ene spor er aldersintegreret, og de to andre almindelige spor? Det er et tænkt eksempel, men jeg læser lovforslaget på den måde, at sådan kan man gøre. Hvad er baggrunden for det?

Kl. 14:03

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Så er det ministeren.

Kl. 14:03

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg kan bekræfte, at det er en betingelse for at etablere rullende skolestart, at der samtidig er tale om aldersintegrerede klasser. Det betyder, at den enkelte elev, der så at sige kommer rullende ind i klassen, får de muligheder, der ligger i den organisationsform, og som en særlig garanti er der med lovforslaget lagt op til, at de enkelte forældre kan stille krav om, at deres barn bliver optaget i klassen pr. 1. august, når der er tale om en klasse med rullende skolestart. Som jeg sagde, er det, for at man kan sikre, at barnet får et helt år i børnehaveklassen, hvis man ønsker det. Jeg håber, det besvarer spørgsmålet.

Kl. 14:03

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Så er det hr. Martin Henriksen for en kort bemærkning.

Kl. 14:04

Martin Henriksen (DF):

Der bliver stillet spørgsmål om, hvorfor det her med heldagsskole ikke er kommet med i det endelige lovforslag, og det vil jeg da godt give et svar på: Det er bl.a., fordi vi ikke vil være med til det fra Dansk Folkepartis side.

Det er meget muligt, at der er nogle kloge folk, der er kommet med nogle anbefalinger, og at der også kommer nogle anbefalinger fra dele af forligskredsen, men fra Dansk Folkepartis side vil vi altså ikke anbefale, at man bare sådan uden videre begynder at oprette heldagsskoler. Det var også derfor, at vi syntes, det ikke bare sådan uden videre skulle proppes ind i lovforslaget.

Der er nogle bestemte grupper, hvor ideen med heldagsskoler kan være ganske fin, som jeg skitserede i min ordførertale. Det kan f.eks. være med hensyn til indvandrerelever og andre – der synes jeg, det kan være helt fint.

Bare for at gøre det klart, så er det ikke en samlet forligskreds, der står bag en anbefaling om, at man bare sådan uden videre skal til at oprette heldagsskoler på alle skoler og i samtlige kommuner.

Kl. 14:04

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er det ministeren.

Kl. 14:04

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg har en positiv holdning til heldagsskoler, især i områder med mange tosprogede, som har brug for at være i et dansksproget miljø en større del af dagen. Jeg blev tilhænger af det i den periode, hvor jeg var integrationsminister, fordi jeg så, at det virkede.

Når jeg alligevel er enig med hr. Martin Henriksen i, at det ikke skal kunne gøres til en ordning, der gælder alle kommuneskoler, skyldes det, at man efter min mening også skal have lov at være imod heldagsskoler; man skal ikke være tvangsindlagt til at have sit barn i heldagsskole. Derfor har vi bevaret den model, at det kræver ministeriel godkendelse at oprette en heldagsskole.

Kl. 14:05

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen afsluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

15) 1. behandling af lovforslag nr. L 83:

Forslag til lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v. og lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler). (Undervisningspligtig børnehaveklasse m.v.).

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder).

(Fremsættelse 27.02.2008).

Kl. 14:05

Forhandling

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Forhandlingen er åbnet. Fru Britta Schall Holberg som ordfører.

Kl. 14:06

(Ordfører)

Britta Schall Holberg (V):

Det er rigtigt, at dette lovforslag, L 83, vedrører de frie grundskoler, og at lovforslaget skal ses i sammenhæng med det lovforslag, vi lige har behandlet her, altså L 82, der omhandler folkeskoleområdet. Det her lovforslag følger altså som det tidligere lovforslag skolestartudvalgets anbefalinger til et forbedret og sammenhængende indskolingsforløb. Jeg tror, at ikke alene medlemmerne af skolestartudvalget vil være glade for de her to lovforslag, men at også en række forældre vil være glade for dem, og jeg tror også, at mange børn vil være rigtig glade for, at de nu kan føle, at de næsten er kommet rigtigt i skole, når de begynder i børnehaveklassen.

Jeg er enig med fru Marianne Jelved, der sagde, at vi ikke skal strukturere børnenes tid fra vugge til jeg ved ikke hvornår – det er jeg helt enig i – men det er jo heller ikke det, der ligger i lovforslaget her. Men jeg vil gerne sige, at vi bestemt også deler det synspunkt i Venstre; vi skal passe på, at vi ikke strukturerer det hele, men der er alligevel mange børn, som frygtelig gerne vil lære noget, når de nu kommer derhen, om jeg må så sige, og det er det, det her lovforslag sigter på.

Sigtet er altså, at forældrene kan se målene i denne anbefaling – altså en bedre indskoling og 1 år ekstra, om jeg så må sige – ført ud i livet, også på en fri grundskole. Lovforslaget indebærer, at børnehaveklassetilbuddet på en fri skole også skal opfylde de krav, som stilles til folkeskolen, og lovforslaget betyder altså også, at de frie skoler for at opnå statstilskud som minimum skal omfatte børnehaveklasse samt 1.-7. klasse.